

TAAJAMAMERKIN TAKAA

Name of recording: 5. Elynvoimaa jakso 5. Maaseudun kehittäminen (Ilpo Lehtinen ja Vesa Kallio) osa 1. .wav

Length of recording: 00:27:04

[recording starts]

Juonto [00:00:00]: Tämä on Etelä-Savon ELY-keskuksen tuottama podcast-sarja. Avaamme jaksoissa ELY-keskuksen eri palveluja ja niiden vaikuttavuutta asiantuntijoiden, yhteistyökumppanien ja asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on Elynvoimaa podcast.

Juonto [00:00:28]: Tässä jaksossa ELY-keskuksen Ilpo Lehtinen ja MTK:n Vesa Kallio puhuvat maaseudun kehittämisestä, mutta antaa heidän esitellä itse itsensä.

Ilpo [00:00:39]: Minä olen Lehtisen Ilpo ja minä olen tässä ELY-keskuksen maaseutupalvelut-yksikön päällikkönä ollut nyt pikkuisen yli vuoden ja tehnyt sitä ennen kaikenlaisia maaseudun kehittämiseen ja maaseudun kehittämisen rahoittamiseen liittyviä tehtäviä ja maatalouttakin olen harjoittanut vaimoni kanssa ja jotenkin tuntuu, että aika laaja ja monipuolinen näkökulma on kehittynyt tähän Etelä-Savolaiseen maaseutuun ihan niin kuin vahingossa ja minä tädjan antaa nyt sitten Vesalle vuoron tästä.

Vesa [00:01:14]: Kiitos, Vesa Kallio MTK Etelä-Savo, toiminnanjohtajan roolissa täällä. Johtajan titteli on vähän ehkä pramea kun ei ole yhtään alaista, että olen ainut työntekijä, mutta voihan sitä aina jossain sopivasti käyttää. Minä olen nyt ollut yli 20 vuotta tässä MTK Etelä-Savon tehtävissä ja kun katsoo historiaa, niin ne ovat aika pitkiä pestejä olleet. MTK:n toimintahan on hyvin laaja-alaista, monestihan joku saattaa sanoa, että se on vain maatalouspolitiikkaa ja tukipolitiikkaa, mutta kyllä se tämmöisessä maakunnassa on maaseudun laaja-alaista kehittämistä. Tosiaan Ilpon kanssa on tunnettu, tämmöinen maakunta niin on aika pienet piirit, samoja ihmisiä monessa paikassa, siinä on omat hyvät puolensa, että on tuttuja ihmisiä kenen kanssa asioita hoitaa. Toisaalta ollu mukava nähdä viime aikoina, että tulee uusia nuoria ihmisiä ja he tuovat aina uusia ajatuksia.

Ilpo [00:02:15]: Kyllä, tuo on totta että tämä piiri on pieni monellakin tavalla. Kun menee johonkin tilaisuuteen, jossa on tämmöinen maaseudun kehittämisen teema, tullaanpa siihen nyt sitten millä kulmalla tahansa, maatalouskulmalla, yrittäjyyskulmalla tai hyvinvointikulmalla, niin kyllähän siellä aika paljon samoja ihmisiä on. Mutta tuo mitä sanoit nuorien tulosta, niin se on kyllä ilahduttavaa ja sitten kun itsellä on sen verran ikää, että sitä jotenkin ajattelee että osaakohan joku nuorempi jotain, mutta sitä aina hämmästyttää, että

itse tuntee ettei ole ollut lähellekään noin fiksu tuossa iässä. Ja se on kyllä aika hyvä havainto minun mielestäni, lohdullinen havainto, voi kuvitella että asiat jopa pikkuhiljaa taas muuttuvat.

Vesa [00:03:15]: Niin ja sitten sen huomaa, että jokainen sukupolvi keksii sen saman pyörän aina uudestaan, mutta ne keksii siihen aina vähän jotakin uutta. Jostain luin semmoisen pakinan, oli keski-ikäisestä miehestä mitenkä se lakkaa olemasta, se huomaa vaan aamulla että se on pakkasessa ulkona koiran kanssa, eikä ole ollut mitään puhetta, että mitenkäs meille tämmönen koira on ilmestynyt. Elikkä tullaan siihen, että se on nähnyt monta kertaa jo ne asiat, mitkä nuoret nyt tuovat esille ja meidän pitää sitten muistaa siinä vaiheessa että se on, niin kuin moni muukin asia, toiselle ihan uusi, joka meille voi olla tuttu ja sitten kun ne keksii sen uutena niin ne tuovat siihen jotakin uutta mukaan. Ja jos nyt tämän hirvittävän pitkän ketunlenkin jälkeen oletettuun aiheeseen päästään, eli tähän maaseutuun, maaseudun yrittämiseen ja kehittämiseen ja tämmöiseen, niin siinäkin meidän molempien on varmaan hyvä muistaa, että vaikka tulee välillä semmoinen olo, että näitähän on tehty monta kertaa, mutta sitten tulee niitä uusia yrittäjiä ja ihmisiä sinne maaseudulle, joille ne ovat ensimmäisiä kertoja.

Ilpo [00:04:19]: Tuo on juuri se pointti mitä vähän itsekin, niin kun ei kynnisty siihen, että nämä asiat on tehty moneen kertaan, eri ihmiset tekevät ne eri tavalla, eri intensiteetillä ja uusilla ajatuksilla aina ja kyllähän se vaan niin on, että monet jutut pitää tehdä usein, uudestaan ja uudistaakin. Maaseutu on ollu kuitenkin jonkinmoinen tukiranka aina ja kun sinä lähdit vähän vanhuuteen päin menemään, niin minä menen taakseppäin pikkuisen enemmän. Minulla on yöpöydällä ollut semmonen kirja kun "Herrasmiesmaanviljelijän käsikirja" ehkä nimeltään. Se on kirjoitettu pikkuisen ennen ajanlaskun alkua ja siellä on ollut ihan samanlaisia probleemia kuin nykyhetken maataloudessa ja aika paljon esitetään samoja ratkaisujakin kannattavuuden ja tuotteen hintoihin liittyen ja ylipäätään maaseudun kehittämiseen. Ainut mikä siellä ehkä selkeästi poikkeaa, on orjien kohtelu, sitä ei voi siirtää nykypäivään mutta melkein kaiken muun pystyy siirtämään. Sillä tavalla ihan pitää joskus tietoisesti välttää kynnistä asennetta, että ei näitä nyt kannata ne on tehty ennenkin.

Vesa [00:05:41]: Niin semmoinen Etelä-Savolainen sanontahan on, että miksei kannata yrittää, niin siihen on kaksi syytä. Toinen on se, että kun ei ole koskaan ennenkään yritetty ja toinen on se, että kun on aiemminkin yritetty, eikä siitä mitään tullut. Etelä-savolainehan on vähän semmoinen, että me ei olla ehkä ensimmäisenä jotain uutta alottamassa, tekemässä ja viemässä eteenpäin. Toki meillä on niitäkin ja se on hieno juttu ja niitä pitää olla ehdottomasti, mutta joskus on viisautta myös se, että tullaan vähän siinä seuraavassa aallossa. Kun otit tuon että miten on samoja ilmiöitä ollut, niin MTK täytti 100 vuotta joku vuosi sitten ja meilläkin tehtiin liiton satavuotishistoria ja kun sitä aina kymmenen vuoden jaksoissa luki sitä vedosta, niin kyllä sen huomasi, että siellä on niitä samoja haasteita. Se on tuo itänaapuri ollut yksi haaste ja markkinat on ollut haaste ja tuotantopanokset ja monet

muut asiat ja jokaisella sukupolvella on ollut omat asiansa siellä. Mutta tosiaan noista nuorista ja nuoremmista yrittäjistä ja nuorista, paljon Eteläsavossa puhutaan miten väestö ikääntyy ja pitäisi saada nuoria jäämään tänne ja sitä varmasti joudutaan miettimään entistä enemmän ja muistaaksen se on uudessa maaseutuohjelmassakin yhtenä teemana. Mitä itse olen monta kertaa pyöritelly mielessä, kun puhutaan tämmöisestä alustataloudesta. Meillä oli yksi opinnäytetyön tekijä, joka teki sitä ammattikorkeakoulululle opinnäytteen ja siitä se jäi vielä entistä vahvemmin se aihe pyörimään mieleen, että pystytäänkö me tuomaan esille miten siellä maaseudulla esimerkiksi se maatila voisi toimia alustana tänä päivänä ja varsinkin tämän koronan myötä osoittaa, että siellähän voi tehdä tänä päivänä mitä vaan. Ei se tarvitse olla mitä ne vanhemmat on tehneet, mutta se maatalous voi jossain mudossa olla tukiranka, se antaa jonkinlaista ehkä varallisuus- ja pääomapohjaa ja sitten siihen voi rakentaa melkein mitä vaan. Mutta sitten juuri ennen kuin lähdin tänne, katsoin yhtä EU-tilastopaperia, missä oli laajakaistayhteydet, niin Suomi oli kaikista surkein siinä, että siinä on yksi, ja tullaan tähän maaseutuohjelmaan myös, että siellä nyt on, toivottavasti saadaan panoksia näistä elpymisrahoista erityisesti. Mutta tämä on hyvin laaja kenttä ja tarvitaan, joitain kymmeniä vuosia sitten oli semmoisia varmaan sapluunoita, annettiin että teet näin ja se oli sitten siinä, mutta nyt pitää löytää jokaiselle ihmiselle ja asiakkaalle ja potentiaaliselle vähän se oma ratkaisunsa.

Ilpo [00:08:26]: Nuo ovat juuri niitä asioita mitä minäkin koen aika lailla vahvuuksina, joita ei aina edes muisteta ja ajatella. Loppujen lopuksi, jos mietitään maaseudun muutosta, niin mehän on pärjailty tosi hyvin. Jos ajatellaan että se elinkeinorakenne on muuttunut sinäkin aikana kun me ollaan tallusteltu jonkunlaista ymmärrystä omaavinakin, ymmärrystä vaillakin ollaan tietysti oltu välillä niin muutoshan on ollut tosi iso. Siitä huolimatta elämä on säilynyt ja kyllä se aika pitkälle on ponnistanut siitä, että maatilat ovat toimineet siellä niinkuin sanoit alustoina uudelle yritystoiminnalle. Nyt se on tietysti jo muuttunut sillä tavalla, että monialaisia maatiloja, niissä se maatalouden osuus on hyvinkin pieni, mutta kuitenkin se alusta on siellä, siellä on ne rakenteet ja rakennukset ja muita mahdollisuuksia. Ja tietysti minä näen oikeasti nyt tässä vaiheessa jo, maatalous on muuttunut niin erilaiseksi, että ehkä maaseudun vahvuus, meidän maatilojen vahvuus onkin ehkä se, että siellä on ihan erilaisia erilaista peruspääomaa rantaa, metsää ja peltoa kuin ehkä semmoisella alueella missä maatila on pelkkää peltoa pääasiassa, lähes kokonaan. Se saattaa luoda meille aikamoisiakin, ja on tähänkin asti luonut tietysti matkailun puolella, lisämahdollisuuksia ja monessa muussakin, mutta jotenkin näkisin että se on muuttumassa. Ja sitten tietysti, vaikka kuinka ikävä vuosi on tämä koronavuosi ollut, niin tämä on ehkä semmoinen pitkään puheissa ja juhlapuheissa puhuttu, vapaa-ajan asutuksen tai kausiasutuksen merkitys ja kausiasukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden kytkeminen tähän maaseutuun, sen elinvoimaan ja kehittämiseen, niin se ehkä on nyt ottanut sen oikein ison loikan eteenpäin ja se varmaan antaa meille mahdollisuuksia, mutta siinä on myös sitä tekemistä ja haastetta, se varmasti myös tulee olemaan yksi kehityksen kärki tässä maaseutuohjelmassa ja siihen tietysti liittyy tuo minkä sanoit, puhuit noista tietoliikenneyhteyksistä ja kyllä vähän muistakin liikenneyhteyksistä.

Vesa [00:11:02]: Kyllä. Etelä-Savohan on ollut aina hyvin monimuotoinen maaseudun elinkeinorakenteeltaan ja ne maatilojen tukijalat, niitä on ollut useampia. Ehkä se on jossain kohti näkynyt myös semmoisena, että se perusmaatalouden kehittäminen ei ole ollut niin aktiivista kuin muilla alueilla, missä ei ehkä sitten taas muita tulonlähteitä samanlailla ole ollut. Tärkeintähän olisi että löytyisi keinovalikoimaa erilaisiin tilanteisiin, että se monimuotoisuus pystyisi, siinä monimuotoisuudessa on varmaan se elinvoima, elinvoiman lähde. Tuossa oli aamulla Länsi-Savossa juttua että Mikkelin kaupunki hakee elinvoimatyöhön paukkuja ja minä luin sen tuossa, käyn aina ennen töihinmenoa yhdessä kahvilassa kahvilla, ja piti melkein kahvikuppi jättää kesken kun tuli ajatus, että pitää kirjoittaa lehtikirjoitus ja sitten sen kirjoitinkin. Ja niistä paukuista siinä kirjoitin moneen kertaan ja erityisesti kaupunkien osalla täällä on, että onko nähty sen taajamerkin taakse. Olen Maaseutukuriirissa blogia kirjoittanut semmoisen otsikon alla kuin "Taajamerkin takaa", toki siinä ei sanota kummalta puolelta sitä merkkiä, mutta kuitenkin että, joskus olen kirjoittanut, että se on turhin liikennemerkki, että ei meillä ole varaa tehdä minkäänlaisia rajoja oikein mihinkään. Mutta se, että löytyy eri vaihtoehtoja eri tilanteisiin, välineitä ja kyllä tämä kun tuohon koronaan päästiin, niin kyllähän tämä vähän paljasti sitä siiloutumista, mikä esimerkiksi hallinnossa on ollut, että nämä eri rahoitusvälineet ja tukivälineet ja muut, niin se kävi sieltä ilmi. Toinen, kun äsken sanoin että olen pohtinut tätä alustataloutta, niin on ollut se että kun me tiedetään, että meillä on monilla toimialoilla yrittäjiä monesti yksinyrittäjiä, pk-yrittäjiä, että niillä ei ole jatkajaa sille yritykselle. Ja samaan aikaan maatiloilla pohditaan sitä, että onko se tulevaisuus siinä maataloudessa, teenkö minä ison investoinnin siihen vai mitä minä teen. Niin saataisiinko näitä eri toimialojen yrittäjiä törmäyttämään, törmäyttää sana on jotenki hölmö, mutta niin kuin löytämään toisiaan? Tässä on vähän aina orastanut se ajatus ja nyt on yksi hanke lähdössä liikkeelle, jossa ehkä tätä taas yritetään, mutta löytäisivätkö ne toisiaan? Siellä voisi olla yrittäjäominaisuuksia ja ehkä niitä pääomia vähän ja kun se ei ole paikkaan sidottua välttämättä aina se toiminta. Mutta se mikä pitää, ei ole kyllä pelkoa että olisi unohtunut, mutta kun on kuitenkin maatalouden edunvalvoja ihan ensisijaisesti, niin kyllä tämän maakunnan ja maaseudun elinvoimalle kaikista paras pohja, sitä pohjaa vahvistaisi, niin olisi se maatalouden kannattavuuden parantaminen, koska kyse on myös ruuasta ja se meinaa välillä unohtua. Että ihan kuin, välillä semmoinen fiilis, että kun avaa Hesarin niin siinä on ensin iso aukeama, että ruoka on tosi hyvä juttu, sitten käänät ympäristösivulle: maatalous on ihan paska juttu. Sitä jää hämmentyneenä agronomina pohtimaan, että eikö näillä ole joku kytkös, minulla ainakin on semmonen käsitys. Puhutaanhan vertikaaliviljelystä ja ties mistä, mutta kyllä se on vielä aika kaukana, että ihmiset ruokitaan jollakin muulla kuin maatalouden tuottamilla raaka-aineilla ja siellä se kannattavuus on ihan se keskeinen asia. Ei tämä korona, vaikka puhuttiin että nyt on huono huoltovarmuus ja ruoka nousee arvoonsa, no ei se siinä tilipussissa näy ikävä kyllä ,eikä me olla kissoja, eikä viljelijät, ei me kiitoksella eletä.

Ilpo [00:14:49]: Niin, tietysti nuo ovat ihan selkeitä faktoja ja se on varmaan juuri sellanen asia, joka kaivertaa monia viljelijöitäkin, että se ruuan ja ruuan tuotannon yhteys on vähän hukassa ja se on varmaan julkisessa keskustelussakin hukassa ja tietysti se on harmillista, tiedän että se on myös henkisesti raskasta. Ja sitten siinä on semmoinen huono puoli, että jos jollain hommalla on imago sillä tavalla huono, että esimerkiksi ympäristönäkökulmasta arvostellaan tai sitten se, että siitä ammatista välittyy heikon kannattavuuden signaali, niin kyllä se vaan niin on, että moni järkevä nuori katsoo, että olisi edes teoreettinen mahdollisuus vaurastua, niin se houkuttelisi paljon enemmän jäämään siihenkin ammattiin. Ja toisaalta tietysti taas ymmärrän, että voi olla että maatalouden kehitys on sellaista, että meillä ei kauhean monta maatilaa tule olemaan, jotka elää ruuantuotannolla, mutta minun mielestä taas nämä meidän muut mahdollisuudet, muut perusjutut antaa semmoisen mahdollisuuden, että tilat pystyy toimimaan sillä, että tuottaa ruokaa, mutta ne tuottaa myös muuta ja tietysti tuo erilaisten yritystoimintojen yhdistäminen niihin maataloustoihin kuulostaa aika hyvältä ajatukselta. Tähän astihan on rakennettu niin päin, että sille maatilayrittäjälle on tarjottu muun muassa ely-keskuksen rahoitusmahdollisuuksilla tukea siihen, että voit siirtyä muuhun yritystoimintaan, mutta tuo törmäyttäminen, vaikka huonona terminä sitä pidätkin ja niin se kyllä onkin kun sitä ajattelee, mutta kuulostaisi sillä tavalla järkevältä, että siinä pienennettäisiin kaikkien riskiä ehkä. Että jos maatilat toisi siihen muun muassa niitä pääomaelementtejä ja osaamista johonkin asiaan ja se muu yrittäjä toisi muuta osaamista ja silloin voisi tietysti puhua isoista maatalousyksiköistäkin jopa. Että kyllähän maatila sinällään on aika iso riski, koska se on tosi rankka laji harjoittaa, se on työllistävä ja se usein perustuu perheeseen ja ihmissuhteeseen että ehkä semmoista ulkopuolista panosta ihan siihen perustuotantoonkin voisi ajatella, mutta myös monipuolisempaan tuotantoon. Esimerkiksi yritys, jossa on matkailua, jos siihen tulisi vaikka matkailuosaaaja mukaan omalla osaamisella ja omilla pääomillaan ja maatila, jolla olisi siihen ehkä hyvät edellytykset ja osaaminen siihen niin sanottuun maatalon toimintaan, niin sehän kuulostaisi hirmu hyvältä ajatukselta. Tää nyt lähti kyllä ihan tuosta sinun heitosta liikkeelle tää vapaa ajatuksen juoksu.

Vesa [00:18:12]: Eikös tässä se idea ollutkin vähän tässä keskustelussa.

Ilpo [00:18:15]: Niin, kyllä mutta helposti ne sit putoaa siitä.

Vesa [00:18:18]: Tuossa kun noista riskeistä puhut, niin kyllähän siinä pitäisi olla siinä maataloudessa ja maaseudun yrittämisessä se rikastumisenkin riski, olisi ihan kiva jos semmoinen olisi, koska niinkun sanoit, että jos on syntynyt vahva kuva että siinä ei jossain työssä, oli se mikä tahansa työ tai tehtävä, se on raskasta ja sitovaa ja siitä ei saa kovin hyvää palkkaa, niin kyllä se muu intohimo täytyy olla siihen aika kova tai ainakaan niinkun pidempään, pidemmän aikaa. Yksi mikä on myös tämmöinen mielialihe, mistä olen nostanut esille, on se että ihmisistä tässä on kyse, kaikessa inhimillisessä on kyse ihmisistä, mutta siis myös edunvalvojana. Joskus tuli vähän semmoinen tunne, että olisi jotenkin vastuu siitä

edunvalvojana ja sitä kautta viljelijöinä, että heillä on vastuu nyt tuottaa jollekin sitä ruokaa, ruuan raaka-ainetta. Ja eihän se niin mene, viljelijäkin on ihminen ja toiminnanjohtajakin on ihminen, niin kyllä meillä on ensisijaisesti itsellemme luoda se oma paras elämä ja perheelle ja läheisille ja jos se on maataloudessa yrittäjänä tai jossain, niin se on sitten se, mutta jos se on joku muu niin kyllä minä ainakin kunnioitan sitä. Ei se, että se elämäntehtävä, että sinun tulee tuottaa Valiolle tai Arlalle maitoa tai Atrialle tai HK:lle lihaa, en näe sitä sillä tavoin, se pitää luoda niin houkuttelevaksi ja mielenkiintoiseksi ja myös taloudellisesti sellaiseksi, että sitä kannattaa tehdä. En tiedä onko tämä MTK:laiselle kovin kerettiläistä, mutta en minä siitä ole välittänyt tähänkään mennessä enkä varmaan tule välittämäänäkään.

Ilpo [00:20:33]: Kyllä se ihan, nuo on minun mielestä tosi tärkeitä ajatuksia, että ne peruslähtökohdat pitää olla oikeat. Kuitenkin tavallaan maailmalta löytyy semmoiset taloushistoriat, joissa on luotu semmoiset mallit, että jonkun tehtävä tuottaa jotain. Kyllä se ihmisen mahdollisuus valita vaikka huonostikin ja kantaa itsestään vastuu, on ollut se kantavin ajatus. Tämä alkaa mennä pikkuisen syvälliseksi tämä meidän keskustelu, mutta eipä haittaa.

Vesa [00:21:08]: Mutta mehän luodaan niitä välineitä molemmat. Tietysti viranomaisilla on se, että ne tulee asetusten ja direktiivien ja ties minkä kautta, mutta kyllähän se pitäisi saada sellaisiksi, että sieltä löytyy niitä vaihtoehtoja kaikille ja minähän aina sanon, että minulla on helppoa kun minä en ole virkamies, minun ei tarvitse tietää mitä laki sanoo, kunhan minulla on mielipide ja mielipiteen muodostaminen ei ole koskaan ollut vaikeata minulle. Siis tarkoitan sitä, että luoda mahdollisuuksia niille parhaille mahdollisille tulevaisuuksille, oli se sitten yrittäjänä tai ihmisenä siellä maaseudulla, kun se maaseudun näkökulma tässä vahvana tietysti on. Ja kun tuossa, miten tämä koronavuosi oikein meni niin kyllä siinä mielessä olen vähän skeptinen, että siinä vaiheessa kun aletaan palata ehkä jollain lailla semmoseen tilanteeseen mikä oli ennen tätä koronaa niin kyllä ihminen aika nopeasti palaa aika monessa asiassa siihen samaan käyttäytymismalliin, että aika pitkä aika pitää mennä, että se nyt siitä. Onhan se jo evoluutio osoittanut, että eihän ihminen ole sotimisestakaan päässyt eroon tuhansiin vuosiin niin miten se sitten kovin muista tekisi. Mutta on se varmaan monia pistänyt pohtimaan, osan pakon edestä, osan sitten ihan vapaaehtoisesti, tietysti ne ikävät tarinat, että jos on työpaikka mennyt ja muuta tämmöistä, niin ne on ikäviä tarinoita siellä. Mutta ehkä pahiten alkaa painaa monilla niin kun esimerkiksi nyt on nuorista ollut, niin nuorilla on se väsymys siitä varsinkin kun he ovat hyvin sosiaalisia valtaosa, mutta kyllä se myös vanhemmilla ihmisillä, että aluksi tuntui että on kiva kun ei tarvitse olla kenenkään kanssa tekemisissä, mutta sitten se jossain vaiheessa rupeaa vähän tympimään.

Ilpo [00:22:58]: Kyllä se näin on ja itsekin olen sitä mieltä että ei tämä tavallaan, tämä ehkä lainausmerkeissä, hype tässä koronan myötä tämän ruuan tuotannon ja maaseudun ympärille niin siinä tullaan jonkun verran alaspäin tai tullaan hyvinkin varmaan lähelle sitä lähtötasoa, mutta kuitenkin se oivallus että asioita voidaan tehdä aika paljon eri tavalla kuin

on tehty tähän asti ja ennakkoluulot siihen, että mistä käsin asioita voidaan tehdä ja miten voidaan asua, niin ne varmasti jonkun verran muuttuu tai ne on selkeytyneet ja se mahdollisuus on tullut mahdolliseksi, että eihän sitä kovin moni nyt ykskaks noudata, mutta kuitenkin se tieto on. Tuo oli minusta mitä sanoit, että meidän tehtävä on molempien luoda niitä mahdollisuuksia ja oikeastaan itsekin vasta nyt tajusin vaikka vuodesta -96 ollut jotenkin näissä EU-aikakauden maaseudun kehittämishommissa mukana, niin tajusin että kyllähän tämmöinen maaseutuohjelma on ohjelma, johon kirjataan niitä mahdollisuuksien välineitä ja sillä on merkitystä sillä tavalla tosi paljon. Minullehan tämä keskustelu on nyt hyvä avaus, kun kovat paineet, että saataisiin aikaiseksi se uusi maaseutuohjelma Etelä-Savoinkin. Ja sitten taas kun sinä teet omaa työtäsi niin luot mahdollisuuksia sitä kautta, että kamppaillet niiden edellytysten kanssa, yrität vaikuttaa meihin virkamiehiin ja.

Vesa [00:24:39]: Mä oon sanonu aina kun mulle tulee, yleensähan jäsen ottaa minuun yhteyttä kun hänellä on joku huoli tai murhe, olen sitten aina sanonut sille jäsenelle että kun olet potkaissut minua niin minä lupaan ainakin kolmea ihmistä potkaista ja monestihan ne ovat sitten virkamiehiä, viranomaisia. Mutta se on siis tämmöisessä positiivisessa mielessä se potkaisu eli haetaan ratkaisuja ja monesti joutuu ja pääsee selvittämään, että miksi joku asia on jollain tapaa ja se pitää osata selittää sitten sille jäsenelle ja minä ymmärrän oikein hyvin että siellä ei aina ymmärretä, että miksi on näin ja monesti toisaalta siellä ymmärretään, että se tulee laista tai asetuksesta tai jostain, mutta sitten pohditaan yhdessä että miksei otettu huomioon jotakin ja eihän kaikkia tietenkään voida ottaa huomioon ja monesti kaikki ollaan ihan samaa mieltä että tämä on hölmöä että miksi tämä estää näin. Mutta aika hyvin on myös täällä semmoista joustavaa tulkintaa varmasti lakien ja asetusten puitteissa, koska siellä on kuitenkin pelivaraa. Helpoinhan päätös on ilmoittaa heti vain että ei, eikä keskustella asiasta, vaan se että nyt se näyttäisi vähän että se on ei mutta mietitäänpäs onko tässä joku keino tai joku että kierretään jostain kautta. Kyllä muistan jotain tapauksia, että oli joku hankerahoitus ja näytti että tämä menee nyt ihan kiville ja mietin pitkään että uskaltaisikohan kysyä näin älytöntä ideaa. Kaikki olivat ensin ihan hiljaa ja katsoivat että onko se tullut ihan hulluksi, sitten vain joku totesi että voisihan se onnistua ja se onnistui se keino. Se on vähän kuin Mato Valtonen kertoo sitä samaa juttua, tuskin se on sitä itse alunperin keksinyt kun Leningrad Coyboys, joku sanoi että miten te sen puna-armeijan kuoron kanssa pääsitte esiintymään tai saitte sen mukaan niin se vaan sanoi että no he kysyivät.

Ilpo [00:26:37]: Aika jännä idea

Juonto [00:26:38]: Maaseudun kehittämisestä olivat keskustelemassa ELY-keskuksen Ilpo Lehtinen ja MTK:n Vesa Kallio. Ilpo Lehtisen ja Vesa Kallion pohdintoja aiheesta kuullaan myös vielä seuraavassa jaksossa. Tämä oli jakso Etelä-Savon ELY-keskuksen tuottamasta ELY:n voimaa podcast-sarjasta.

[recording ends]